

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Методичні рекомендації

до виконання дипломної роботи

**для здобувачів вищої освіти спеціальності "Психологія"
освітньої програми "Психологія бізнесу" першого
(бакалаврського) рівня**

Укладач
Відповідальний за видання

І.О. Віденєєв
Ж.Б. Богдан

Харків

**ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2025**

УДК 159.9(072.034)

М54

Укладач: І.О. Віденєєв

Затверджено на засіданні кафедри психології і соціології.

Протокол № 1 від 01.09.2025 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Методичні рекомендації до виконання дипломної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності "Психологія" освітньої програми "Психологія бізнесу" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. І.О. Віденєєв. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. – 43с.

Методичні рекомендації до виконання бакалаврської дипломної роботи зі спеціальності «Психологія» освітньої програми «Психологія бізнесу» призначені для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня та спрямовані на забезпечення цілісного, послідовного й науково обґрунтованого підходу до підготовки, написання, оформлення та захисту випускної роботи. Документ містить систематизовані вимоги, правила та практичні рекомендації, що визначають основні етапи роботи здобувача: від вибору теми та формулювання мети дослідження до підбору теоретичних джерел, організації емпіричного дослідження, інтерпретації результатів та їх презентації на захисті.

Рекомендовано для здобувачів вищої освіти спеціальності "Психологія" освітньої програми "Психологія бізнесу" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 159.9(072.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2025

ВСТУП

Кваліфікаційна робота бакалавра за освітньою програмою «Психологія бізнесу» є результатом професійної підготовки та відображає ступінь сформованості у випускника системи теоретичних знань, практичних умінь та дослідницьких навичок у галузі психології, що застосовується до сфери бізнесу та управління. Виконання цієї роботи підтверджує здатність майбутнього психолога самостійно вирішувати професійні завдання, що потребують аналітичного мислення, методологічної культури та володіння сучасним психодіагностичним інструментарієм.

Метою написання бакалаврської кваліфікаційної роботи є демонстрація здатності здобувача вищої освіти інтегрувати знання з галузі психології, менеджменту та економіки, а також застосовувати їх для аналізу та вирішення конкретних проблем, що виникають у реальних організаціях та підприємницькій практиці.

Методичні рекомендації визначають вимоги та порядок виконання кваліфікаційної роботи бакалаврами спеціальності «Психологія», освітньої програми «Психологія бізнесу» Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Вони розроблені відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Державного стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» (наказ МОН України № 565 від 24.04.2019 р.), а також внутрішніми нормативними документами ХНЕУ, що регламентують розробку та реалізацію.

Методичні рекомендації спрямовані на забезпечення єдиного підходу до підготовки, оформлення, подання та захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи, сприяють формуванню у здобувачів вищої освіти дослідницької культури, академічної сумлінності та професійної відповідальності.

Рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти, наукових керівників та членів екзаменаційних комісій.

Кваліфікаційна робота бакалавра за напрямом «Психологія бізнесу» має поєднувати наукову обґрунтованість та практичну значущість, демонструвати здатність випускника усвідомлено використовувати психологічні знання для підвищення ефективності бізнесу, розвитку персоналу та формування здорової корпоративної культури.

1. Загальні вимоги до бакалаврської дипломної роботи

Бакалаврська дипломна робота (кваліфікаційна робота) є підсумковою формою атестації здобувача вищої освіти за освітньою програмою «Психологія бізнесу» та є самостійним науково-практичним дослідженням, спрямованим на вирішення конкретної психологічної проблеми у сфері бізнесу, управління чи організаційної поведінки.

Робота виконується наприкінці четвертого року навчання та оцінює ступінь сформованості у випускника ключових компетенцій — як загальних, так і професійних. Особлива увага приділяється вмінню використовувати психологічні знання в умовах реального бізнесу, застосовувати методи аналізу, діагностики та консультування для підвищення ефективності діяльності персоналу та організації в цілому.

Дипломна робота має відповідати наступним загальним критеріям:

Наукова обґрунтованість - побудована на сучасних теоріях та даних психологічної науки;

Методологічна коректність - містить логічно вивірену структуру, коректно підібрані методи та інструменти дослідження;

Практична спрямованість — відбиває здатність застосовувати психологічні знання на вирішення актуальних завдань бізнесу;

Самостійність та оригінальність – демонструє індивідуальний внесок автора, уміння аргументувати висновки та формулювати рекомендації;

Відповідність академічним стандартам — оформлення та структура роботи мають відповідати внутрішнім вимогам ХНЕУ та нормам академічної сумлінності.

Під час написання дипломної роботи, згідно з вимогами освітньої програми

"Психологія бізнесу" здобувач вищої освіти має набути таких загальних та спеціальних компетентностей (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Заплановані компетентності та результати навчання

Спеціальні компетентності	Загальні компетентності	Результати навчання
Дипломна робота		
	ЗК12	РН3
СК1, СК2, СК 3, СК4, СК6, СК7, СК12, СК13, СК14	ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК12	РН4

СК1, СК4, СК5, СК9, СК11, СК12, СК13, СК14	ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК11	РН5
СК4, СК5, СК6, СК7, СК9, СК10, СК12, СК13	ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК11, ЗК12	РН6
СК4, СК5, СК7, СК10, СК12	ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9	РН7
СК1, СК5, СК8, СК10, СК11, СК12, СК13, СК14	ЗК1, ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12	РН8
	ЗК12	РН9
	ЗК12	РН16
	ЗК12	РН21

Примітка.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема, внаслідок війни).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК 12. Здатність використовувати у професійній діяльності базові знання і сучасні досягнення у галузі психології бізнесу.

СК 13. Здатність розробляти психологічні програми кар'єрного зростання, бізнес-тренінгів, забезпечувати психологічний супровід розвитку організації.

СК 14. Здатність використовувати психологічні прийоми та технології для формування та підтримки конструктивних людських взаємин, психологічного мікроклімату, корпоративної культури організації.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності.

РН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

РН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

РН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

РН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

РН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

РН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.

РН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

РН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

РН21 Використовувати фахові навички та вміння для запобігання й вирішення виробничих конфліктів, розробляти та проводити комунікативні тренінги, тренінги командоутворення, професійно-особистісного зростання, бізнес-тренінги.

Головна мета бакалаврської кваліфікаційної роботи – підтвердити готовність здобувача вищої освіти до професійної діяльності психолога у бізнес-середовищі та здатність комплексно використовувати знання, отримані під час навчання.

2. Основні етапи підготовки та виконання бакалаврської дипломної роботи

Процес підготовки та написання бакалаврської кваліфікаційної роботи складається з кількох послідовних етапів. Кожен з них має певну мету, терміни виконання, зміст та форми звітності. Дотримання цих етапів забезпечує системність, наукову обґрунтованість та практичну цінність підсумкового дослідження.

2.1. Вибір теми та призначення наукового керівника

Вибір теми дипломної роботи є першим та принципово важливим кроком. Тема повинна відповідати напрямку підготовки спеціальності 053 «Психологія бізнесу», сучасним потребам ринку праці та особистим професійним інтересам здобувача вищої освіти.

Рекомендується вибирати тему, яка:

відображає актуальні проблеми психології бізнесу, організаційної поведінки, управління персоналом, професійної мотивації, стресостійкості, корпоративної культури чи ділової комунікації;

має практичне значення для конкретної організації, підприємства чи бізнес-структури;

дозволяє застосувати емпіричні методи психологічного дослідження.

Тематика дипломних робіт затверджується кафедрою психології і соціології ХНЕУ ім. С. Кузнеця за заявою здобувача вищої освіти (додаток В). Після затвердження теми здобувачу вищої освіти призначається науковий керівник із числа професорсько-викладацького складу кафедри. Керівник надає методичну допомогу на всіх етапах виконання роботи – від уточнення теми та розробки програми дослідження до підготовки до захисту.

2.2. Розробка та затвердження плану роботи

Після затвердження теми здобувач вищої освіти розробляє індивідуальний план-графік виконання дипломної роботи, що включає:

визначення об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження;

підбір теоретичних джерел та методів аналізу;

розроблення методики емпіричного дослідження;

графік збору, обробки та аналізу даних;

етап підготовки тексту та оформлення роботи.

План роботи узгоджується з науковим керівником та затверджується на засіданні кафедри. Його дотримання контролюється у процесі консультацій та передзахисту.

2.3. Збір та аналіз теоретичного матеріалу

На цьому етапі здобувач вищої освіти вивчає вітчизняні та зарубіжні наукові джерела, нормативно-правові акти, матеріали практики та результати актуальних досліджень у галузі психології бізнесу.

Мета - виявити теоретичні підходи до проблеми, визначити існуючі наукові позиції та обґрунтувати необхідність власного дослідження. Зрозуміти суть проблеми, що досліджується, виявити причинно-наслідкові зв'язки, надає можливість планувати дослідження, та аналізувати отримані результати.

Огляд літератури має бути критичним, аналітичним і демонструвати вміння автора систематизувати знання, виділяти закономірності та прогалини у проблематиці, що вивчається.

Кількість джерел – мінімум 40 позицій, серед них 70 % мають бути за останні п'ять років. У ході підготовки дипломної роботи обов'язковим є використання навчальних та наукових праць співробітників ХНЕУ ім. С. Кузнеця, наведення посилань на зарубіжну літературу, видану іноземною мовою. Не допускається використання наукових праць, виданих в країні – агресора (Росії).

2.4. Розробка методики та проведення емпіричного дослідження

Емпірична частина є ключовим компонентом дипломної роботи. Вона демонструє здатність випускника застосовувати психологічні методи та інструменти для отримання достовірних даних.

На цьому етапі здобувач вищої освіти:

формулює гіпотезу дослідження;

підбирає валідні та надійні психодіагностичні методики;

визначає вибірку (досліджувану групу);

проводить збір, обробку та інтерпретацію даних із використанням статистичних методів.

У дослідженні необхідно дотримуватись етичних норм психологічної практики — добровільності участі, анонімності респондентів, конфіденційності інформації.

2.5. Обробка результатів та формулювання висновків

Після проведення дослідження здобувач вищої освіти виконує обробку отриманих даних, аналізує їх із використанням статистичних (математичних) та аналітичних інструментів, робить обґрунтовані висновки.

Висновки повинні логічно впливати з поставлених завдань, відображати результати перевірки гіпотези та містити практичні рекомендації, які можна застосувати у сфері бізнесу, управління персоналом, маркетингу чи організаційного розвитку.

2.6. Підготовка тексту дипломної роботи

Заключний етап передбачає систематизацію отриманих результатів та оформлення їх відповідно до встановлених вимог.

Текст роботи має бути логічно вибудований, мовно коректний, відповідати академічному стилю та нормам цитування. Перед подачею на рецензію робота проходить внутрішню перевірку науковим керівником, після чого допускається до захисту на засіданні кафедри.

2.7. Консультації та контроль виконання

Протягом усього періоду підготовки здобувач вищої освіти повинен регулярно консультиватися з науковим керівником, представляючи проміжні результати роботи.

Кількість та форма консультацій визначаються індивідуально, але не рідше одного разу на місяць. Факти консультацій фіксуються в індивідуальному графіку та підтверджуються підписом керівника.

Кафедра здійснює поточний контроль виконання графіка та своєчасності подання готової роботи.

Остаточний варіант дипломної роботи подається на рецензування науковому керівникові не пізніше ніж за три тижні до проведення перевірки на академічну доброчесність (унікальність тексту). Крім рецензії наукового керівника, дипломна робота повинна мати зовнішню рецензію (додаток Е), яку готує висококваліфікований фахівець, діяльність якого пов'язана з проблематикою дослідження.

Дирекція готує та передає на підпис завідувачу кафедри психології та соціології подання голові екзаменаційної комісії (додаток Б) щодо допуску до захисту дипломної роботи, у якому зазначаються результати успішності здобувача вищої освіти за період навчання. У поданні подаються також висновки наукового керівника і кафедри про готовність роботи до захисту перед екзаменаційною комісією. Якщо у висновку наукового керівника зазначено, що дипломна робота не відповідає встановленим вимогам, здобувач не допускається до захисту.

2.8. Оформлення роботи та перевірка на унікальність

Остаточне оформлення бакалаврської кваліфікаційної роботи здійснюється після завершення всіх етапів дослідження, узгодження змісту з науковим керівником та попереднього схвалення кафедрою. Оформлення має відповідати встановленим у ХНЕУ ім. С. Кузнеця вимогам до академічних текстів і забезпечувати єдність структури, стилю та бібліографічних посилань.

Основні вимоги до оформлення:

текст подається українською мовою, шрифтом *Times New Roman*, розмір — 14 pt, міжрядковий інтервал — 1,5;

сторінки нумеруються арабськими цифрами без пропусків;

усі таблиці, рисунки, формули та додатки мають наскрізну нумерацію;

у тексті обов'язково мають бути посилання на джерела відповідно до ДСТУ 8302:2015;

у кінці роботи подається повний список використаних джерел і (за потреби) додатки з емпіричними матеріалами, анкетами, тестами, статистичними таблицями тощо.

Перед поданням роботи на кафедру здобувач вищої освіти зобов'язаний пройти перевірку на академічну доброчесність та унікальність тексту. Перевірка проводиться через офіційний інтернет-сервіс StrikePlagiarism.com (<http://strikeplagiarism.com>).

Дипломну роботу бакалавра подають у вигляді спеціально підготовленого рукопису у твердій палітурці.

3. Захист та оцінка бакалаврської дипломної роботи

3.1. Загальні положення

Захист бакалаврської дипломної роботи є заключним етапом освітньої програми та проводиться з метою визначення рівня професійної підготовленості здобувача вищої освіти, ступеня сформованості його компетенцій, передбачених освітньою професійною програмою «Психологія бізнесу» та готовності до самостійної професійної діяльності.

До захисту допускаються здобувач вищої освіти, які:

повністю виконали навчальний план;

успішно пройшли переддипломну практику;

склали всі передбачені іспити та заліки;

представили закінчений текст дипломної роботи, оформлений відповідно до встановлених вимог, та позитивний відгук наукового керівника.

Рішення про допуск до захисту приймається на засіданні кафедри психології та соціології, після чого робота передається на зовнішнє рецензування фахівця, який має відповідну кваліфікацію.

3.2. Порядок проведення захисту

Захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії (ЕК), затвердженій наказом ректора. Склад комісії включає голову (як правило, представника роботодавців або провідного спеціаліста у сфері психології бізнесу), членів комісії та секретаря. На захист здобувач вищої освіти готує доповідь і презентацію наочних матеріалів в електронному варіанті.

Процедура захисту включає такі етапи:

1. Виступ здобувача вищої освіти з доповіддю (7–10 хвилин), де розкриваються мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження, коротко описуються методи та результати, надаються основні висновки та практичні рекомендації. Доповідь супроводжується презентацією.

2. Відповіді на запитання членів комісії та присутніх.

3. Озвучування відгуків наукового керівника та рецензента.

4. Дискусія та обговорення, в ході якої оцінюється наукова обґрунтованість, самостійність та практична значимість виконаного дослідження.

5. Прийняття рішення щодо оцінки та присвоєння кваліфікації бакалавра.

Результати захисту фіксуються у протоколі засідання ЕК та оголошуються публічно того ж дня.

3.3. Критерії оцінки кваліфікаційної роботи

Оцінка бакалаврської дипломної роботи здійснюється на підставі комплексного аналізу змісту, оформлення та публічного виступу. Розподіл балів та критерії оцінювання:

90–100 балів.

Ставиться за умови, що робота виконана на високому науково-теоретичному, аналітичному та практичному рівнях, а здобувач вищої освіти продемонстрував здатність самостійно розв'язувати професійні психологічні задачі.

Ознаки:

чітко сформульована мета, обґрунтовано вибрані завдання та методи дослідження;

продемонстровано глибокі знання з теоретичних основ психології та психології бізнесу;

виявлено аналітичне мислення, уміння узагальнювати наукові джерела;

у практичній частині представлено власне емпіричне дослідження, оброблене методами статистики;

висновки логічно узгоджені з поставленими завданнями, містять практичні рекомендації для бізнес-середовища;

робота відрізняється високим рівнем академічної доброчесності (унікальність понад 80 %, відсутність плагіату);

оформлення повністю відповідає вимогам університету;

під час захисту здобувач вищої освіти демонструє високий рівень володіння матеріалом, чітко відповідає на запитання, уміє аргументувати власну позицію.

Додатково:

Результати дослідження оприлюднені у формі тези доповіді або наукової публікації (заохочується).

74–89 балів.

Виставляється, якщо робота виконана на достатньо високому науковому й практичному рівні, але має незначні недоліки, що не знижують загальної якості дослідження.

Ознаки:

тема розкрита повно, але деякі аспекти розглянуто поверхнево;

теоретична частина систематизована, хоча окремі джерела не глибоко проаналізовані;

практична частина містить результати власного дослідження, проте аналіз даних частково описовий;

висновки логічно пов'язані з темою, але рекомендації потребують уточнення;

робота оформлена правильно, хоча є дрібні стилістичні чи структурні неточності;

у процесі захисту здобувач вищої освіти упевнено презентує результати, але не завжди дає повні відповіді на запитання комісії;

рівень унікальності роботи — 70–79 %.

60–73 бали.

Ставиться, якщо робота має задовільний рівень теоретичної й практичної підготовки, але виявляє низку суттєвих недоліків у структурі, аналізі або оформленні.

Ознаки:

тема дослідження розкрита частково, мета та завдання сформульовані нечітко;

теоретична база обмежена або має компілятивний характер;

емпіричне дослідження проведене поверхово або з недостатнім обґрунтуванням вибраних методів;

аналіз результатів описовий, висновки загальні, без практичних рекомендацій;

оформлення відповідає стандарту лише частково (є помилки у нумерації, посиланнях, структурі тексту);

під час захисту здобувач вищої освіти не демонструє впевненого володіння темою, відповіді неповні;

рівень унікальності роботи — 50–69 %.

0–59 балів.

Ставиться, якщо здобувач вищої освіти не виконав кваліфікаційну роботу на належному рівні або порушив вимоги академічної доброчесності.

Ознаки:

зміст роботи не відповідає темі, структура порушена;

відсутні ознаки самостійності, робота має компілятивний або плагіатний характер;

не проведено емпіричного дослідження або воно не має наукової цінності;

висновки не обґрунтовані, не пов'язані з метою;

оформлення не відповідає стандартам, містить орфографічні, стилістичні й логічні помилки;

здобувач вищої освіти не може відповісти на запитання комісії, не орієнтується в матеріалі;

рівень унікальності роботи — нижче 50 %, виявлено некоректні запозичення.

3.4. Підсумкова оцінка та рекомендації

Підсумкова оцінка визначається більшістю голосів членів Екзаменаційної комісії та виставляється за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в Університеті, й відображається у відповідних відомостях і протоколах роботи екзаменаційної комісії (ЕК).

Кількість отриманих балів за дипломну роботу формується на основі оцінки рецензента, відгука наукового керівника та захисту дипломної роботи у ЕК.

Результати дослідження оприлюднені у формі тези доповіді або наукової публікації заохочується.

3.5. Характер типових помилок

До поширених помилок ставляться:

невідповідність змісту заявленої теми;

відсутність логічного зв'язку між теоретичною та емпіричною частинами;

неправильний вибір методів дослідження;
недостатній аналіз даних;
недотримання норм академічної сумлінності (плагіат, некоректні запозичення).

При виявленні ознак академічної недоброчесності робота не допускається до захисту, а здобувач вищої освіти прямує на перегляд та доопрацювання дослідження.

4. Структура та зміст бакалаврської дипломної роботи

Бакалаврська дипломна робота є комплексним дослідженням, яке має містити всі основні структурні елементи, що забезпечують наукову логічність, системність та практичну спрямованість викладу. Структура роботи відбиває етапність наукового пошуку та складається з обов'язкових розділів, встановлених університетом.

4.1. Загальна структура дипломної роботи

Типова структура кваліфікаційної роботи бакалавра включає:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Перелік скорочень, умовних позначень та термінів (за потреби).
4. Введення.
5. Основну частину (два розділи).
6. Висновок.
7. Список використаних джерел.
8. Додатки (будь-які матеріали за необхідністю).

4.2. Титульний аркуш

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи, на якій міститься інформація про тему роботи, її виконавця, наукового керівника, навчальний заклад, факультет та кафедру де навчається здобувач вищої освіти. Його заповнюють за формою, наведеною в додатку А.

4.3. Зміст

Зміст містить найменування і номери початкових сторінок усіх розділів і підрозділів (параграфів). У тому числі, вступу, розділів основної частини, висновків, списку використаної літератури, додатків (додаток Г).

4.4. Вступ

Вступ є однією з найважливіших частин кваліфікаційної роботи, оскільки визначає загальну логіку дослідження, його обґрунтованість і наукову спрямованість. Саме у вступі здобувач вищої освіти демонструє вміння формулювати наукову проблему, визначати її місце у системі сучасних психологічних знань і окреслювати практичну значущість обраної теми для бізнес-середовища.

1. Актуальність обраної теми

У цьому підпункті необхідно обґрунтувати, чому досліджувана проблема є важливою для сучасної психологічної науки, економіки та бізнес-практики.

2. Ступінь наукової розробленості проблеми

Необхідно показати, як дана проблема досліджувалася в науковій літературі, вказати основні підходи та школи, представити відомих вчених, чий праці мають безпосередній зв'язок із темою.

3. Об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження

Це структурна основа наукового дослідження.

Об'єкт — процес або явище психологічного характеру, яке породжує досліджувану проблему (наприклад, психологічні особливості управління персоналом, мотивація працівників, емоційне вигорання тощо).

Предмет — конкретна частина об'єкта, аспект або характеристика, що підлягає безпосередньому вивченню.

Приклад: якщо об'єкт — мотивація працівників, то предметом може бути вплив організаційної культури на мотивацію персоналу.

Мета — кінцевий результат, якого здобувач вищої освіти прагне досягти (що потрібно з'ясувати, довести, розробити).

Завдання — логічні кроки, що забезпечують досягнення мети. Зазвичай це 4–6 конкретних пунктів, серед яких:

1. проаналізувати теоретичні підходи до проблеми;
2. визначити психологічні особливості досліджуваного явища;
3. обґрунтувати методи емпіричного дослідження;
4. провести дослідження;
5. здійснити статистичну обробку;
6. сформулювати висновки і рекомендації.

4. Бажаним також являється визначення наукової новизни та практичної значущості роботи.

Тут здобувач вищої освіти має показати, що саме нового він зробив у межах своєї роботи. Для бакалаврського рівня це може бути:

застосування відомих психологічних методик у новому контексті (наприклад, у сфері бізнесу);

адаптація або вдосконалення інструментів дослідження;

виявлення нових взаємозв'язків між психологічними явищами у бізнес-середовищі.

Практична значущість полягає у можливості використання результатів:

у діяльності HR-служб, керівників, тренерів, бізнес-консультантів; для розробки корпоративних програм розвитку персоналу, підвищення мотивації, зменшення професійного вигорання тощо.

5. Методи дослідження

Необхідно перелічити й коротко охарактеризувати основні методи, які застосовуються в роботі:

теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення, класифікація, порівняння); емпіричні (спостереження, анкетування, тестування, експеримент, інтерв'ю тощо);

методи обробки даних (кореляційний, дисперсійний аналіз, критерії Стюдента, Пірсона тощо).

Назви методик слід подавати повністю — із зазначенням автора та джерела (наприклад, «Методика діагностики рівня емоційного вигорання В. В. Бойка»).

6. Коротка характеристика бази дослідження

У цьому пункті слід вказати, де саме проводилося дослідження:

назву організації, підприємства, закладу та опис вибірки (наприклад, 50 працівників торговельної компанії, 30 менеджерів середньої ланки тощо);

соціально-демографічні характеристики вибірки (вік, стать, стаж роботи);

обґрунтувати доцільність вибору саме цієї бази (чому вона є репрезентативною або типовою).

7. Структура роботи та обсяг

Наприкінці вступу наводиться коротка характеристика структури дипломної роботи:

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (кількість найменувань) та додатків. Загальний обсяг роботи становить ____ сторінок основного тексту, ____ таблиць, ____ рисунків, ____ додатків.

Рекомендований обсяг вступу — 3–5 сторінок машинописного тексту, що становить приблизно 10–15 % від загального обсягу кваліфікаційної роботи.

4.5. Основна частина

Основна частина є центральним елементом дипломної роботи і, зазвичай, складається з одного теоретичного і одного емпіричного

(практичного) розділів, при цьому кожен розділ – з двох-трьох підрозділів і висновків по розділу.

Перший розділ - теоретико-методологічний

Присвячений аналізу наукових джерел, розкриттю ключових понять, підходів та теорій, пов'язаних із темою. Мета — обґрунтувати вибір наукової моделі дослідження та визначити логічну схему аналізу.

сучасний стан проблеми у вітчизняній та зарубіжній літературі;

основні теоретичні напрямки психології бізнесу, організаційної психології, мотивації, лідерства та ін;

аналіз протиріч, наукових дискусій та невирішених питань.

Обсяг розділу – 35-40 % від загального тексту.

Другий розділ - емпірико-діагностичний

Описує програму та методику дослідження.

У ньому містяться:

характеристика вибірки (кількість респондентів, вік, професійний профіль);

обґрунтування вибору діагностичних методик;

опис процедури дослідження;

подання та аналіз отриманих даних (графіки, таблиці, статистичні розрахунки).

У цьому розділі автор демонструє вміння застосовувати методи психодіагностики, аналізу поведінки та групової динаміки.

Окремий підрозділ другого розділу - аналітико-практичний (рекомендаційний)

Містить розробку та обґрунтування практичних рекомендацій за результатами дослідження.

Тут описуються:

напрями психологічної корекції, консультування чи тренінгової роботи;

пропозиції щодо оптимізації управління персоналом, зниження стресу, підвищення мотивації;

рекомендації для бізнесу та HR-структур.

Обсяг - 60-65 % загального обсягу роботи.

4.6. Висновок

Наприкінці коротко формулюються:

основні результати, отримані під час дослідження;

підтвердження гіпотези;

практичне значення висновків;

напрями подальших досліджень

Об'єм - 3-4 сторінки.

4.7. Список використаних джерел

До списку включаються:

законодавчі та нормативні акти;
вітчизняні та зарубіжні наукові публікації;
інтернет-ресурси (при їх використанні).

Джерела оформлюються за стандартом ДСТУ 8302:2015. Загальна кількість - не менше 35-40 найменувань, з яких не менше третини мають бути науковими публікаціями останніх 5 років. Не допускається використання наукових праць, виданих в країнах агресорах.

Посилання в тексті дипломної роботи роблять у квадратних дужках із зазначенням порядкового номера джерела в списку використаних джерел. Не варто включати в дужки більше трьох посилань.

4.8. Додатки

Додатки включають:

тексти анкет, опитувальників, тестів;
таблиці із даними, графіки, діаграми;
ілюстративний матеріал, приклади документів, бланків, протоколів.

Кожний додаток має заголовок і позначається буквою (Додаток А, Б, В і т. д.).

Додатки не входять до загального обсягу основного тексту, але обов'язкові при поданні роботи.

5. Вимоги до оформлення бакалаврської дипломної роботи

Оформлення бакалаврської кваліфікаційної роботи має відповідати встановленим в університеті нормам та загальним вимогам до академічних текстів. Дотримання стандартів оформлення забезпечує однаковість, академічну коректність та професійний рівень подання наукового дослідження.

5.1. Загальні вимоги до текстового оформлення

Обсяг роботи: 40–50 сторінок основного тексту (без додатків, списку літератури та анотацій).

Формат документа: А4 (210 297 мм).

Поля: верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 10 мм.

Шрифт: *Times New Roman*, розмір - к. 14.

Інтервал: 1,5 міжрядковий; вирівнювання тексту – по ширині.

Абзацний відступ: 1,25 см.

Нумерація сторінок: арабськими цифрами, наскрізна, починаючи з вступу (Титульний аркуш в рахунок не входять). Номер сторінки проставляється у правому верхньому куті.

5.2. Заголовки та структура тексту

Заголовки розділів та підрозділів оформляються за такою схемою:

ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ДОДАТКИ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ - ВЕЛИКИМИ ЛІТЕРАМИ, розташовують у центрі, напівжирним шрифтом, без крапки в кінці.

Підрозділ (пункт) - малими літерами, напівжирним шрифтом, з нумерацією (наприклад: 2.1., 2.2.) від початку строки.

Підпункти – курсивом, без виділення жирним.

Між заголовком та наступним текстом залишається один інтервал. У тексті не допускаються висячі рядки, орфографічні чи стилістичні помилки, надмірне використання скорочень та англіцизмів без пояснення.

Усі розділи роботи починають із нової сторінки. Новий підрозділ починають на тій самій сторінці, на якій закінчився попередній, залишаючи відступ в один рядок.

5.3. Ілюстрації, таблиці та формули

Усі візуальні елементи мають бути пронумеровані та забезпечені підписами.

Таблиці розташовуються відразу після згадки в тексті та мають назву над таблицею. Нумерація таблиць — наскрізна у межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, наприклад: "Таблиця 1.1" (перша таблиця першого розділу). Під час перенесення частини таблиці на іншу сторінку пишуть слова "Продовження табл.", "Закінчення табл." і вказують номер таблиці, наприклад: "Продовження табл. 1.1". Нумерація стовпчиків таблиці в цьому разі і буде головкою таблиці.

Таблиця 3.6.

**Результати статистичної обробки даних контрольної,
експериментальної груп за t-критерієм Ст'юдента (вторинна
діагностика)**

Перемінні	Середнє		t -критерій	p-level
	Контрольна	Експериментальна		
Ситуативна тривожність	24,2800	22,2400	1,058	0,295
Особистісна тривожність	40,9200	36,4800	2,220	0,031
Нервово-психічна стійкість	5,4000	6,6800	2,266	0,028
Професійна деформація	25,1200	21,9600	1,609	0,114
Емоційне виснаження	23,8000	21,6400	1,848	0,071

*Примітка. Напівжирним шрифтом в таблиці виділені яскраві відмінності між групами, курсивом – тенденція до відмінностей.

Малюнки (діаграми, схеми, графіки) мають підпис під зображенням. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис 1.2 (другий малюнок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Наприклад:

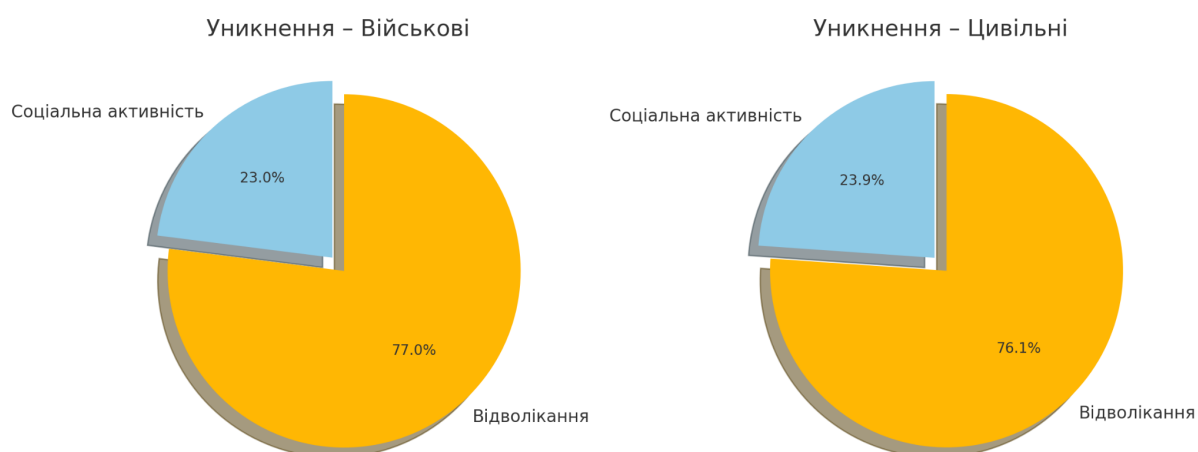

Рис. 2.7. Результати опитування за методикою CISS за шкалою “Уникнення” (підшкали “Соціальна активність” та “Відволікання”)

Усі зображення мають бути чіткими, читаними та виконані в єдиному стилі.

Формули виділяються окремим рядком.

Символи та позначення мають бути розшифровані під формулою або у додатку.

$$t = \frac{|\overline{X_1} - \overline{X_2}|}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

де

$\overline{X_1}, \overline{X_2}$ - середні значення у порівнюваних групах,

S_1^2, S_2^2 – дисперсії,

n_1, n_2 - кількість учасників у кожній групі.

5.4. Цитування та оформлення джерел

У тексті обов'язкові коректні посилання джерела. Посилання оформляються у квадратних дужках, наприклад: [5, с. 42].

При прямому цитуванні необхідно використовувати лапки та вказувати сторінку. Переказ ідей інших авторів також потребує бібліографічного посилання.

Порушення норм цитування (зокрема невказані запозичення) розцінюється як плагіат і є основою недопущення роботи до захисту.

Список літератури розміщується після укладання та включає всі джерела, згадані в тексті.

Він оформляється за державним стандартом ДСТУ 8302:2015 за абеткою або у міру згадування.

Рекомендується дотримуватися наступного співвідношення:

не менше 40 джерел ;

не менше 20% - зарубіжні публікації (англомовні статті, наукові огляди, сучасні монографії);

не більше 20% - інтернет-ресурси.

Приклади оформлення бібліографічних описів подано в додатку Д.

5.5. Вимоги до додатків

Додатки оформляються на окремих сторінках, кожна починається з нового аркуша.

Верхній рядок - "Додаток А", "Додаток Б" і т. д. Кожен додаток повинен мати заголовок і бути згаданий в тексті.

У додатках можуть розміщуватися:

тексти анкет, опитувальників, тестів;

бланки протоколів, шкал, інструкцій;

матеріали діагностики та графіки результатів.

5.6. Академічна доброчесність та унікальність

Дипломна робота має бути написана **самостійно** та пройти перевірку на оригінальність.

Усі здобувач вищої освіти зобов'язані підписати декларацію академічної сумлінності, яка додається до роботи перед захистом.

Перевірка кваліфікаційних робіт на унікальність здійснюється з використанням інтернет-сервісу StrikePlagiarism.com (<http://strikeplagiarism.com>) застосування якого визначено відповідними угодами університету.

Аналіз виконується на основі внутрішньої бази документів ХНЕУ ім. С. Кузнеця, синхронізованої з електронним репозитарієм університету, а також із залученням відкритих інтернет-ресурсів.

Перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця здійснюється безоплатно. Мінімально допустимий рівень оригінальності тексту – не менше 70 %. Роботи, рівень унікальності яких нижчий за 70 %, не допускаються до захисту (Протокол № 1 від 01.09.2025).

5.7. Електронна версія роботи

Перед захистом здобувач вищої освіти повинен подати:

1. Друкований екземпляр роботи, підписаний керівником;
2. Електронну версію (у форматі PDF та DOCX) – в архівованому вигляді через систему внутрішнього документообігу університету або за вказівкою кафедри;
3. Файл звіту перевірки антиплагіату.

Електронна версія має бути ідентична паперовій копії та мати єдині реквізити (Титульний аркуш, підписи, нумерацію, структуру).

5.8. Контроль відповідності та допуск до захисту

Перед передачею до Екзаменаційної комісії робота проходить: внутрішню перевірку науковим керівником (за змістом та якістю дослідження);

методичну експертизу на кафедрі;

технічний контроль оформлення (шрифт, поля, структура, цитування, оригінальність).

Тільки після позитивного укладання всіх інстанцій робота допускається до захисту.

6. Рекомендована тематика бакалаврських дипломних робіт

1. Психологічні особливості стилю керівництва у сучасних організаціях.
2. Вплив лідерських якостей керівника на ефективність роботи колективу.
3. Психологія прийняття управлінських рішень за умов невизначеності.
4. Роль емоційного інтелекту у діяльності менеджера.
5. Гендерні відмінності у стилі ділового лідерства.
6. Вплив авторитетного керівництва на організаційний клімат підприємства.
7. Психологічні чинники формування управлінської команди.
8. Мотиваційні аспекти поведінки керівника у бізнес-організації.
9. Психологічні особливості адаптації працівників до корпоративної культури.
10. Механізми формування професійної лояльності персоналу.
11. Вплив психологічного клімату на продуктивність праці працівників.
12. Стратегії психологічної підтримки персоналу за умов організаційних змін.
13. Вплив стилю керівництва до рівня професійного вигорання співробітників.
14. Психологія міжособистісних відносин у діловій команді.
15. Роль самоефективності та впевненості у собі у професійній поведінці працівників.
16. Особливості формування довіри у ділових колективах.
17. Психологічні бар'єри та шляхи їх подолання у діловому спілкуванні.
18. Невербальні засоби комунікації у бізнес-переговорах.
19. Психологія громадських виступів та презентацій у бізнесі.
20. Конфлікт як форма професійної взаємодії та шляхи його конструктивного вирішення.
21. Вплив корпоративних комунікацій на залучення персоналу.
22. Роль емпатії у ефективній діловій комунікації.
23. Особливості міжпоколінських комунікацій у трудовому колективі (покоління X, Y, Z).
24. Психологічні чинники професійної мотивації за умов ринкової економіки.
25. Мотивація персоналу як інструмент підвищення продуктивності праці.
26. Стратегії саморегуляції та стресостійкості у спеціалістів бізнесу.

27. Вплив емоційного вигоряння на трудову мотивацію співробітників.
28. Психологія кар'єрного зростання та професійного самовизначення.
29. Роль наставництва та коучингу у професійному розвитку працівників.
30. Особливості мотивації працівників на етапі кар'єрних криз.
31. Психологія формування корпоративної культури у компанії.
32. Вплив організаційних цінностей на поведінку працівників.
33. Роль внутрішнього бренду роботодавця у утриманні персоналу.
34. Психологічні аспекти управління діловою репутацією організації.
35. Психологія корпоративних традицій як чинник формування командного духу.
36. Роль корпоративних заходів у розвитку організаційної ідентичності.
37. Формування позитивного іміджу організації у свідомості працівників.
38. Психологічні чинники сприйняття бренду споживачами.
39. Емоційні аспекти поведінки покупців на ринку послуг.
40. Вплив реклами прийняття рішень про купівлю: психологічний аналіз.
41. Роль візуальних та символічних елементів бренду у формуванні довіри клієнтів.
42. Психологія сприйняття ціни та якості продукту.
43. Особливості поведінки споживачів за умов цифрової економіки.
44. Психологічні особливості формування ефективної бізнес-команди.
45. Вплив рольової структури групи на результативність діяльності.
46. Методи підвищення командної згуртованості у організаціях.
47. Роль емоційної сумісності співробітників у ефективності спільної діяльності.
48. Психологічні детермінанти ділового співробітництва та довіри у колективі.
49. Особливості управління конфліктами у крос-функціональних командах.
50. Саморозвиток особистості менеджера як чинник професійного успіху.

Рекомендована література

1. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. <https://www.grafiati.com/uk/blogs/dstu-8302-2015-referencing-generator>

2. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (нова редакція) <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

3. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (нова редакція) Харків, 2023. 13 с. <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/Polozhennya-pro-atestatsiyu-zdobuvachiv-vyshhoji-osvity-HNEU.pdf>

4. Положення про порядок проходження рукопису від його підготовки до видання у ХНЕУ ім. С. Кузнеця / уклад.: М. В. Афанасьєв, М. М. Оленич, І. В. Малець, В. М. Анохін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 136 с.

5. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця. <https://hneu.edu.ua/normatyvna-dokumentatsiya>

6. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 р. (Редакція від 16.08.2024). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

7. Пушкар О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб.. Електронні текстові дані. (9,76 МБ). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 866 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23346>

8. Регламент перевірки на унікальність академічних текстів здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчально-методичним відділом <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Reglament-perevirky-na-unikalnist-akademichnyh-tekstiv.pdf>

9. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 6-те вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2018. 310 с.

Додатки

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркуша
дипломної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ І СОЦІОЛОГІЇ

Рівень вищої освіти	перший бакалаврський)
Спеціальність	Психологія
Освітня програма	Психологія бізнесу
Група	

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему " _____ "

Виконав(-ла) здобувач(-ка): _____
(ім'я та прізвище)

Керівник(-ця): _____
(науковий ступінь, звання) (ім'я та прізвище)

Рецензент(-ка): _____
(науковий ступінь, звання) (ім'я та прізвище)

Харків – 2025

Додаток Б

Приклад подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ПОДАННЯ ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Направляється здобувач(-ка) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ПРІЗВИЩЕ
Ім'я до захисту дипломної роботи за спеціальністю "Психологія" освітньої програми
"Психологія бізнесу" на
тему"_____".

Тему та керівника дипломної роботи затверджено наказом ректора № _____
від "___" _____ 20___ року.

Директор ННІ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Довідка про успішність і відповідність вимогам ДСТУ

Здобувач(-ка) ПРІЗВИЩЕ Ім'я за період навчання в ННІ _____
з 20___ р. до 20___ р. повністю виконав(-ла) навчальний план за освітньою програмою
з таким розподілом оцінок за національною шкалою: відмінно – _____ %, добре – _____
%, задовільно – _____ %.

Секретар Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Висновок керівника дипломної роботи

Здобувач(-ка) ПРІЗВИЩЕ Ім'я виконав(-ла) дипломну роботу в повному обсязі у
визначені терміни. Зміст роботи загалом відповідає вибраній темі, розроблені заходи
обґрунтовано. Стиль та мова викладення дипломної роботи відповідають вимогам, що
висувають до робіт такого рівня. Під час написання роботи було використано науково-
методичні та нормативні джерела за темою дослідження. Роботу виконано з
використанням інформаційних технологій. За результатами дослідження підготовлено
до друку публікацію.

Дипломну роботу рекомендовано до захисту в екзаменаційній комісії.

Керівник роботи Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Висновок кафедри про дипломну роботу

Дипломну роботу розглянуто на засіданні кафедри психології і соціології,
протокол № _ від "___" _____ 20___ р.

Здобувач(-ка) ПРІЗВИЩЕ Ім'я допускається до захисту роботи в
екзаменаційній комісії.

Завідувач(-ка) кафедри Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Завідувачу кафедри психології і
соціології
здобувача вищої освіти
_____ курсу групи _____

(П.І.Б. повністю)

ЗАЯВА

Прошу затвердити мені тему дипломної роботи _____
і призначити науковим керівником _____
(посада, учений ступінь, звання, П.І.Б.) База практики

(повна назва бази практики)

Здобувач вищої освіти _____ / _____ /
« _____ » _____ 20 ____ р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник
дипломної роботи _____ / _____ /
« _____ » _____ 20 ____ р.

**Приклад оформлення змісту
випускної бакалаврської роботи**

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ	
1.1.	
1.2.	
1.3.	
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	
2.1.	
2.2.	
2.3.	
Висновки до розділу 2	
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ	
3.1.	
3.2.	
3.3.	
Висновки до розділу 3	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ	
ДОДАТКИ	

**Приклади оформлення бібліографічного опису
в списку джерел**

Монографії, навчальні посібники, підручники, навчально-методичні рекомендації, навчально-методичні комплекси

Один автор

Заячук М. Д. Геопросторова організація фермерського укладу України : монографія. Чернівці : Букрек, 2015. 520 с.

Два автори

Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., допов. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Попович Т. М., Буяк А. Є. Управління якістю : навч.-метод. посіб. Тернопіль, 2016. 112 с.

Три автори

Банах С. В., Рогатинська Н. З., Сарахман А. М. Кримінальний процес : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 264 с.

Чотири автори і більше

Синиця С. М., Гринів Л. В., Ляхович Г. В., Романюк М. Д. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2014. 336 с.

Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я : монографія / В. В. Вітвіцький, М. Ф. Кисляченко, І. В. Лобастов та ін. Тернопіль : Крок, 2020. 560 с.

Складова частина документа (розділ книги)

Десятнюк О. М. Системний підхід до управління податковими ризиками. *Стратегічні орієнтири формування і реалізації фіскальної політики України* : монографія / за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. С. 116–134.

Автори та редактори, упорядники, без автора

Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.

Палеха Ю. І., Іванова І. О., Черепуха Л. О. Бібліотечне фондознавство : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. І. Палехи. Київ : Ліра-К, 2018. с.

Стале ендегенне зростання регіонів України в умовах децентралізації : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. І. З. Сторонянської. Львів : Ін-т регіон. досліджень ім. М. І. Долішнього, 2019. 504 с.

Аналітичне забезпечення управлінських рішень : конспект лекцій / уклад. С. М. Скочиляс. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 183 с.

Матеріали конференцій, тези доповідей

Задорожний З. М. Елементи методу і завдання внутрішньогосподарського обліку. *Сучасні тенденції і проблеми розвитку*

інвестиційно-будівельного комплексу : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Тернопіль : ТНЕУ, 2007. С. 152–154.

Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. *Кооперативні читання: 2013 рік* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 4–6 квіт. 2013 р.). Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.

Десятнюк О. М. Загрози та небезпеки в сфері оподаткування як ознака ризиковості податкової системи держави. *Формування єдиного наукового простору Європи та завдання економічної науки* : тези доп. І міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 24–26 жовт. 2007 р.). Тернопіль, 2007. С. 60–62.

Періодичні видання Один автор

Луняк І. В. Заробітна плата як найважливіший фактор реалізації інвестиційно-інноваційної моделі розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 21. С. 21–24.

Супрун О. Новий ринок електроенергії – виклики та перспективи. *Голос України*. 2020. 14 трав. (№ 80). С. 7.

Два автори

Гульбс О., Ворона О. Теоретико-методологічний аналіз стану дослідженості проблеми психічного захисту особистості. *Психологічний журнал*. 2024. № 12, С. 8–18.

Три автори

Майорова Т. В., Крук В. В., Шевчук Я. В. Капітальні інвестиції: сутність та проблеми реалізації в кризових умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 21. С. 12–16.

Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*. 2017. Vol. 65, № 1. P. 259–271.

Чотири автори

Хвесик Л. В., Левковська Л. В., Сакаль О. В., Клиновий Д. В. Природно-ресурсна рента і рентні платежі: диференціація понять. *Фінанси України*. 2020. № 1. С. 83–98.

Дисертації

Гайда Т. Ю. Система інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств харчової промисловості : дис. ... канд. екон. наук. : 08.00.04 / Тернопіль. нац. енерг. ун-т. Тернопіль, 2015. 244 с.

Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агроekon. ун-т. Житомир, 2011. 392 с.

Автореферати дисертацій

Кухарик В. В. Механізми управління транскордонними природними ресурсами : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.06. Рівне, 2015. 20 с.

Стандарти, патенти

ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).

ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

Спосіб лікування гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.

Законодавчі та нормативні документи:

Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с.

Конституція України : станом на 1 жовтня 2017 р. / Верховна Рада України. Київ : Право, 2017. 93 с.

Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.

Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48–49. Ст. 536. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.11.2018).

Електронні ресурси

Богдан Ж., Мовчан Я. Гендерна психологія : навч.-метод. посіб. для здобувачів другої (магістерської) вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія. Харків : Друкарня Мадрид, 2021. 155 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/51465/1/Book_2021_Bohdan_Henderna_psykholohiia.pdf (дата звернення: 17.01.2024).

Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? *Екологія життя* : вебсайт. URL: <http://www.eco-live.com.ua> (дата звернення: 17.01.2024).

Дудар Т. Розвиток інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки України. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. Вип. 1. С. 60–69. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/34035/1/%d0%94%d1%83%d0%b4%d0%b0%d1%80.pdf> (дата звернення: 17.01.2024).

Приклад форми для рецензії на дипломну роботу

РЕЦЕНЗІЯ
на бакалаврську дипломну роботу

здобувача(-ки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою
програмою "Психологія бізнесу" ХНЕУ ім. С. Кузнеця

(ім'я та прізвище)

(назва теми)

1. Актуальність теми _____

2. Загальна характеристика роботи _____

3. Новизна дипломної роботи _____

4. Практичне значення отриманих результатів _____

5. Зауваження _____

6. Загальна оцінка дипломної роботи _____

Рецензент _____

(посада)

(підпис)

(ім'я, прізвище)

М.П.

Зміст

ВСТУП	3
1.	4
2.	7
2.1.	7
2.2.	7
2.3.	8
2.4.	8
2.5.	8
2.6.	9
2.7.	9
2.8. Оформлення роботи та перевірка на унікальність.....	10
3. Захист та оцінка бакалаврської дипломної роботи	11
3.1. Загальні положення	11
3.2. Порядок проведення захисту	11
3.3. Критерії оцінки кваліфікаційної роботи	12
3.4. Підсумкова оцінка та рекомендації	13
3.5. Характер типових помилок	16
4. Структура та зміст бакалаврської дипломної роботи	16
4.1. Загальна структура дипломної роботи	16
4.5. Основна частина	20
4.6. Висновок	21
4.7. Список використаних джерел	21
4.8. Додатки	21
5. Вимоги до оформлення бакалаврської дипломної роботи	22
5.1. Загальні вимоги до текстового оформлення	22
5.2. Заголовки та структура тексту	22
5.3. Ілюстрації, таблиці та формули	23
5.4. Цитування та оформлення джерел	25
5.5. Вимоги до додатків.....	25
5.6. Академічна доброчесність та унікальність	26
5.7. Електронна версія роботи	26
5.8. Контроль відповідності та допуск до захисту	27
6. Рекомендована тематика бакалаврських дипломних робіт.....	27
Рекомендована література.....	29
Додатки.....	31

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до виконання дипломної роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності "Психологія"
освітньої програми "Психологія бізнесу" першого
(бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Віденєєв** Ігор Олександрович

Відповідальний за видання **Богдан** Жанна Борисівна

Редактор

Коректор

План 20254 р. Поз. № 99- ЕВ. Обсяг 43 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*